

vini na Vranskem 39letnega kovaškega pomočnika Schwarza, ko je hotel krasti. Uzmoviča so zaprli orožniki in pri zaslišanju je izpovedal, da je napravil poprej trikrat trgovcu Valenčaku nezajeljen obisk. Schwarza so našli koj zjutraj po aretaciji v zaporni celici obešenega z naramnicami na železno mrežo celičnega okna.

Obsodba radi zastrupljenja prevžitarja. Dne 30. aprila je obravnavalo celjsko okrožno sodišče slučaj umora deda in prevžitarja in so se zagovarjali 19letni Jožef Fakin, njegov 16letni brat Franc in starši obeh: 46letni Ant. Fakin in 44letna Antonija Fakin iz Drožanja pri Sevnici. Obtožnica pravi, da sta Fakin Jožef in Franc dne 15. dec. 1933 v Drožanju v skupnem naklepu in po zrelem prevdanku usmrtila svojega deda Fakina Jožefa s tem, da sta mu dala v zavžitje krompirjevo juho, kateri sta primešala strup. Fakin Anton in Antonija sta v letu 1933 v Drožanju naklepoma zavedla Fakina Jožefa in Fakina Franca, da sta storila navedeno kaznivo dejanje. Zgoraj navedenega dne sta bila Fakin Jožef in Franc spoznana kot kriva in sta bila obsojena: Fakin Jožef na 15 let robije, Fakin Franc se pa odda v zavod za poplajšanje. Fakin Anton in Antonija sta bila radi pomanjkanja dokazov oproščena obtožbe.

Obsojen radi uboja tasta. Ljubljanski kazenski senat je obsodil dne 2. maja 32letnega posestnika Franca Preskarja iz Velike Lašne pri Kamniku. Omenjeni je bil obtožen, da je letos dne 17. januarja umoril svojega tasta Mat. Podbevška. S sekiro mu je razmrcvaril lobanjo in je udarjeni umrl vsled otrpneja možganov. Obtoženi je dejanje priznal, izgovarjajoč se na razburjenost, ker je vladal doma radi tasta pravi pek. Franc Presker je bil obsojen radi uboja na 5 let ječe, ker se senat ni mogel prepričati, da bi označil obtoženčovo dejanje za umor, pač pa za uboj.

Vrat si je prerézal in izkrvavel dne 3. maja v Ljubljani na Poljanski cesti mestni delavec Janez Jaklič.

Komaj 21letni roparski morilec. Dne 5. maja so našli s kladivom ubitega 66letnega posestnika Jakoba Gantarja iz Sinje gorice pri Vrhniki. Umorjeni je stanoval čisto sam na samotni ob državni cesti Vrhnika — Ljubljana. Roparski morilec je 21letni kolarski vajenec Rud. Mesec iz Zaplane nad Vrhniko, ki je že pod ključem in je priznal, da je starca ubil s kladivom, s katerim mu je prizadjal na glavi 12 ran. Po umoru je vzel Gantarju kolo in ga šel prodajat.

*

Razno iz Prekmurja.

Žizki. Dne 26. aprila t. l. je na tehniki ljubljanske univerze položil državni geodetski izpit g. Matija Horvat, doma iz Žizkov pri Črensovcih. Mlademu geometru iskreno čestitamo!

Turnišče. Pravijo, da nesreča nikoli ne počiva, kar je deloma res. Tudi pri nas sta se pred enim dobrim tednom zgodili kar dve nesreči. Prva g. Štefanu T., posestniku iz Tur-

nišča. G. Štefan je vozil iz gozda vejevje-šibje. Vsled slabe poti pa se mu je prevrnil voz in ga oplazil po nogi. Sreča v nesreči je bila, da mu je voz dosegel le konec noge; kajti če bi mu padel nekoliko višje, bi mu nedvomno zlomil nogo ter bi tako postal večno hrom, kar bi skoraj onemogočilo življenje njegovi delavni družini: ženi ter vnukom, ki so vsi odvisni od truda njegovih rok; kajti njih oče je moral vsled nesreče v prerani grob. G. Štefanu, ki še začasno ne more popolnoma normalno hoditi, želimo skorajšnjega okrevanja. — Druga pa fantu Jožetu Z., sinu uglednega čevljarkega mojstra. Tudi on, kakor večina fantov, ima navado, je šel po napornem dnevnem delu v trgovino, da se malo porazgovori s svojimi tovariši. V trgovini so fantje prosti skrbi in dela, in si z raznimi šalami preganjajo dolgčas. Toda sedaj njihov »hec« ni ostal brez posledic. Igrali so se namreč tudi z na pultu ležečim flobertom, misleč, da je prazen. To nepremišljeno igranje z orožjem pa je zahtevalo za žrtev mladega fanta Jožeta. Proti njemu ga je naperil eden izmed fantov ter ga sprožil. Ker je bil flobert nabit, vsled tega je bil tudi Jožef

Zračni promet na progi Berlin—Varšava, ki traja 2 uri in 40 minut.

Zver v človeški podobnosti.

V Indiji v Haidarabadu je zaprla policija bogatega človeka, ki je spravil tekom 6 let na nepojasnjen način s tega sveta 11 žensk v starosti od 35 do 40 let. Morilec je posedal 45 km od Haidarabada svojo vilo povsem na samotnem kraju. Pod pretvezo ljubezni je zvaljal žrtve v vilo, iz katere ni uspel pobeg nobeni, izvzemši dvanajsti. Lopov je pritegnil nase ženske iz bogatejših slojev, ki so se podale v smrtno past v bogatem nakitu, katerega pa morilec ni po smrti zadavljeno prodal, ampak ga je skrbno hranil.

Januš Golč:

18. nadaljevanje.

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

Cetrto nedeljo je priklopinil k meni na trg dolgo-peti potegon — fardoški konjar. Povabil me je, da bi izpraznil na gospodovo željo v župnišču celo brento. Nič zavrata ne sluteč, sem mu sledil v pivnico, kjer sem stresel kovanje v lesen polivač. Ko je bila brenta prazna, je odskočil hlapec k vratom in obrnil ključ — — —

Petero ran Križanega in vsi sveti, izza visoke kadi je stopil predme s korobačem v roki trški berič. Pogledal me je pošastno ko sam ljuti vrag, me nahrnil po pasje in me začel hladiti s korobačem po dolgem in počez, kakor bi pral hodno štrénjo. Pod udarci sem se zgrudil na kolena, povzdignil roke in prosil za božjo voljo milosti. Klečečega me je pograbil za pas in me žnoral po zadnjici, kakor bi mlátil po praznem podu. Roka se mu je utrudila: Moral je odnehati in menil na glas, da udarci nikakor niso celotna kazen za prazno kovanje jezičje!

S fardoškim hlapcem sta me zvezala. Berič mi je porezal gumbe na hlačah, da sem jih moral braniti pred popolnim pobegom z uklenjenimi rokami. V verigah sta me gnala na posmeh celega trga na občino, kjer so že čakali name župan in vojaki-dragonci.

Župan mi je držal dolgo pridigo. Zaključil je svoje nauke z obsodbo: 'Ti veržejsko ničvredno seme! Ze v mladosti goljufaš, kak lopov bi šele pogнал iz tebe v moški dobi. Spadaš ven iz poštene družbe in prideš med cesarske, ki bodo vate nagnali s palico poštenost. Tamle že čakajo dragonerji, ki te bodo odpeljali med grenčarje, da boš lahko sleparil Turke s praznim facjem!'

Vse moje mile prošnje so bile bob v steno. Konjiki so me vrgli kakor kakega psa v verigah na voz in z Bogom Mursko polje! Na vozu sem premišljal: Kako in kaj bo odslej s teboj, ubogo veržejsko paro? Če me je korobačil ljutomerski berič, kaj šele bodo počenjali z menoj hrvatski dragonerji!

Moram reči, da je bil pandur v Ljutomeru zlodej; meni čisto neznani Hrvati pravi — angeli! Kmalu za Ljutomerom so me privezali. Dali so mi jesti in piti

me' rebra zadet. Odpeljali so ga takoj k zdravniku in ker mu ta ni mogel najti kroglice, so ga drugi dan odpeljali v bolnico v M. Soboto. Upajmo, da bo fant kmalu zdrav. Ta nesreča pa naj služi fantom v pouk, da se z orožjem ni dobro igrati.

Beltinci. Na koncu preteklega meseca je bilo na naši postaji kaj živahno. Bil je namreč dan eksporta živine. Toda to nalaganje tokrat ni poteklo brez posledic, nesreče. Mlada živina, večinoma bikli, ki je bila dolgo zimo zaprta v zatohlih hlevih, se je v prosti naravi, na potu na postajo, zelo razživila, da ne rečem zdijala. Nesreča se je zgodila dvema korenjaški-ma gonjačema, ki sta prignala kaj lepi živali. Bila sta menda iz Turnišča. Tik na postaji, ko sta bili živali že stehani in sta ju omenjena gonjača gnala v vagon, sta živali odrekli pokorščino ter se hoteli dalje veseliti proste

narave. Skočili sta in hoteli pustiti gonjača sama. Toda mlajši ni izpuštil, ker ni mogel, imel je namreč verigo zavito okrog roke, kar bi ga lahko stalo življenje, vsled tega sta živini padli z njim vred iz 1 metra višine. Pri tem padcu si je večji blk, ki je padel na glavo, izbil rog skupno s kostjo in nekaj časa mirno obležal. Kupec ga vsled tega ni maral vzeti, češ, da dolge poti ne bo prestal. Pozneje se je omeščal, ker ga je živnozdravnik potolažil, a izplačal ga ni. Plačal ga bo pozneje, če je srečno in živ prišel na mesto svoje smrti, mislim seveda bika. Gonjaču se ni zgodilo nič hudega, ker je padel poleg živali in višina ni bila baš velika.

Črenšovci. Po službeni potrebi je zapustil našo orožniško stanico kaplar g. Kračun. Premješčen je v Gornjo Radgono. Naj se na novem mestu dobro počuti!

DRUŠTVENE VESTI

Tudi ženske se morajo politično udeleževati.

Pretekli mesec je bil v Rimu kongres Mednarodne katoliške ženske zveze. Vršilo se je večje število predavanj o sodobnih vprašanjih, katera zanimajo tudi ženski spol. Posebno obširno se je razpravljalo o tem, kar spada med glavne naloge, ki jih ima izpolniti katoliško ženstvo: o krščanski vzgoji mladine. V to svrhu so se udeleženkam kongresa raztolmačila in priporočala načela in smernice, ki jih podaja papež Pij XI. v svojo okrožnico o krščanski vzgoji. Udeleženke kongresa je v posebni avdienci sprejel sv. Oče. V nagovoru je pohvalno poudaril, da kaže katoliško ženstvo v svojih socialnih prizadevanjih tistega pristno krščanskega duha, ki mora biti z njim prešinjena Katoliška akcija. V teh prizadevanjih ne smemo zanemariti telesne blaginje tistih, kojih duše hočemo osvojiti. Poleg socialnega dela, tako je s poudar-

kom naglasil sv. Oče, je treba od katoliških ženskih zvez tudi zahtevati političnega udejstvovanja. Ne misli pri tem na strankarsko ali malenkostno dnevno politiko, marveč na tiste velike politične linije, ki jim je cilj splošni blagor in ki zajamčujejo svetost družine, krščansko vzgojo mladine, pravice cerkve in svobodo vesti. V tem višjem smislu ne smejo ženske zveze in njih članice: krščanske žene, nikdar nehati voditi dobro politiko v skupni blagor.

*

Ljutomer. To nedeljo dne 13. maja vprizori naše prosvetno društvo Ljudska čitalnica v

Št. Ilj v Slov. goricah. Kdor dela za blagor drugih, je vreden spoštovanja. Kdor pa celo četrstoletnja dela zvesto za vero, narod in domovino, gotovo zasluži hvaležno molitev vernega naroda in domovinsko pohvalo. Šentiljčani tam ob meji so to dvojno na izrazit način skazali dne 1. maja svojemu priljubljenemu dušnemu pastirju g. duh. svetniku Ev.

dvorani Katoliškega doma izvršno slovensko delo Ivana Cankarja »Hlapec Jernej in njegova pravica«, v dramatizaciji Milana Srebinška. To je pretresljiva zgodba vseh trpečih, od dela upognjenih, ki iščejo pravice tega sveta. Pridite in pogledajte! To bo praznik vaših žuljevih rok in vašega znoja. Predstava se prične ob pol štirih popoldne. Domačini iz sosedih vabljeni!

Št. Janž pri Valenju. Naše prosvetno društvo je imelo skupno s sadjarsko podružnico v nedeljo dne 29. aprila v Slomšekovi dvorani prav lepo in dobro uspelo prireditev. Z besedo in pesnijo smo se poslovili od naših fantov, ki so šli — 26 po številu — k vojakom. Društveni moški zbor jim je prav lepo zapel pomenljive pesmi v slovo, g. župnik pa jim je govoril o solčnih in senčnih straneh vojaškega stanu in jih navduševal, da naj bodo zgled na znotraj in zunaj discipliniranega vojaka, zvestega Bogu in domovini. Vprizorili smo tudi za današnji čas tako pomenljivo igro: »Na dan sodbe«, ki prikazuje na ginljiv način, kako ljubezen premaga sovraštvo. Igra je bila v splošnem dobro podana, zlasti so bili dobri: Cestnik, župan Koman in Marta. Dvorana je bila popolnoma zasedena in je bil gnetni uspeh sadjarske podružnice zelo zadovoljiv. Zahvaljujemo se zlasti Šmarčanom in Šentiljčanom, ki so prišli na prireditev v obilnem številu. V veselji tekmi vadimo in vežbajmo svoje mlade moči, da smo čimprej pripravljeni na žrtve poznejših let. — Naša prostovoljna gasilska četa je v nedeljo dne 6. maja prvokrat obhajala god svojega zaščitnika, sv. Florijana, s skupno sv. mašo in nagovorom ter priredila običajno veselico.

pod resno pretnjo, da bo pri njih dobro. Če bi skušal pobegniti, se bom koj pobratil s smrtjo!

Med dolgo vožnjo od Ljutomera do Karlovca sem mi je pridružilo precej tovarišev po sile in prostovoljno. Večina je bila takih mladih fantov, ki so imeli kaj na vesti in so jih potisnili med vojake za kazni.

V Veržeu sem imel opravka s konji, torej sem moral v Karlovcu na konjski hrbet. Izmuštrali so me za cesarskega dragonerja-trobentača. V Karlovcu sem ostal eno leto in nato sem moral za celih pet dolgih let med graničarje. Tamkaj smo se kresali s Turki, ki so silili na vseh koncih in krajih v Slavonijo.

Moj Bog, cele dneve in noči bi vam lahko pripovedoval, kaj vse sem doživel v bojih s Turki. Danes bom preskočil bolj vsakdanjo šaro in zaupal, kako sem se poturčil.

Brž za Siskom ob Kulpi je turška trdnjava Petrinja. Vrgli smo janičarje preko reke. Iznenada nam je padla turška zalega za hrbet, pobila in razkropila našo celo četo. Spoprijela sva se z janičarskim jezdecem. Ohladil me je po glavi do omedlevice; jaz sem

ga pa potipal s sabljo pod rebra, da ni podil nikdar več kakega grenčarja.

V noči po krvavem spoprijemu mi je vrnilo zavest kričanje in vpitje. Zmagovalci so preiskovali pobite tovariše in se prerekali za plen. Otipal sem se skrbno od pet do glave in se uveril, da mi ne manjka nobeden ud. Tik mene je ležal z obrazom proti zemlji od tele moje desnice na smrt zabodeni janičar. Zablislilo se mi je po od udarca razboleli glavi, sam duh božji mi je poslal razsvetljenje. Ne bi bil naštel do deset, že sem bil iz avstrijskega graničarja turški janičar, da bi ne bil sumil nikdo o moji pristnosti. Površno sem zmetal na Turčina cesarske cunje in koj sem bil med ono gručo janičarjev, ki so se pulili za zajete konje. Vsled telesne premoči sem sedel kmalu v sedlu dobrega rjavca in hajdi s Turčini izpod petrinjske ravni na Kostanjico.

Tale prehiater prekrst iz kristjana v muslimana se je zdel vojaških običajev neukim Drašovim poslušalcem prenagel. Nekateri so bili celo mnjenja, da jih farba stari Veržejec, kakor je potegnil svojčas ljutomerskega fajmoštra in župana s praznim kostanjevim jezičiem.

Kot spomin na posamezne ljubice si je pridržal še od vsake po eno rokavico in en komad od obleke. Ženske je pridržal po dva dni v villi. V popolnoma zaprti sobi brez oken je nesrečnice zadržal in kam je spravil njihova trupla, še niso odkrili, dasiravno so prekopali v okolici vile nekaj sto kvadratnih metrov. Dvanajsti ženi, katero si je izbral in zvalil kot žrtev k sebi, je že bil zaupal, kaka usoda je zadelala njene prednice in kako bo z njo. Nekako čudežno in na nerazumljiv način ji je uspel v smrtnem strahu pobeg, nakar je razkrinkala pred oblastjo toliko časa pri-

kev postala veliko premala za vse. Pred župnišcem so svojemu ljubitelju g. župniku prelepo zapeli »slavčike« naše osnovne šole in do solz sta nas ganila srčkana pozdrava dveh učenk, ki sta hvalela njegovo očetovsko skrb in od nebeškega Mladinoljuba navdihneno ljubezen do »vrtničarjeve« in do šolske mladine. V izbranih besedah so se poklonile Marijine družbenke svojemu požrtvovalnemu duhovoditelju, kakor že ob 10- in ob 20letnici, tako še posebej sedaj ob začetku srebrnega jubileja svojega obstoja. Kladivarsko odločnost za svoje versko prepričanje in junaško stanovitnost v dobrem pa je pred odhodom v cerkev mladeniško navdušeno povdarjal in obljubljal zastopnik tukajšnjega fantovskega odseka KA. V nabit polni cerkvi nas je mons. Vreže, profesor iz Maribora, v krasnem nagovoru pohvalil za tako lepo izraženo hvaležnost do svojega dušnega pastirja, nam razložil zgodovinski pomen te proslave za narod in cerkev ter nam z različnimi podatki razkazoval veličino 25letnega neumornega jubilarovega delovanja za dušni blagor šentiljčanov, katere je z drugimi prebivalci Slovenskih goric služabnik božji A. M. Slomšek za lavantinsko škofijo pridobil in jim oporoko zapustil: »Vrli Slovenci, ne pozabite, da ste sinji matere Slave! Naj vam bo drago materino blago: sv. vera in pa beseda materina! Ob lepo izvežbanem petju domačega zbora in ob navzočnosti g. stolnega prošta dr. M. Vraberja, ki je prinesel iskrene pozdrave našega na birmovanju se mudečega prevzvišenega g. škofa Ivana Jožefa, in drugih duhovnih sobratov je g. svetnik opravil zahvalno daritev za sebe in za svoje župljane, v župnišču pa so mu v prelepih razgovorih izražali svojo hvaležnost in presrečne častitke z vročo željo, naj ga ljubi Bog ohrani še prav mnogo let čilega in junaško neustrašenega. Prelepo častitko je poslal tudi naš g. general Maister, ki je bila z zanosom prečitana! Vsem častitkam se pridružuje tudi »Slovenski gospodar«, kateri ima celo kopico zvestih naročnikov v našem obmejnem St. Ilju.

Sv. Marjeta ob Pesnici. V ponedeljek dne 30. aprila je mrtvaški zvon z našega cerkvenega stolpa zazvonil tužno vest, da nas je za vedno zapustila naša preblaga sosedinja gospa Antonija Špricaj, nadučiteljeva vdova in po-

sestnica v Vosku. Čez 50 let je vzorno gospodarila na svojem posestvu, bila marljiva in delavna kot mravlja in to še vsa leta v svoji visoki starosti. Čez 50 let je bila vir nešteti dobrot in uljudnosti, ki jih je rada delila vsem znanim in neznanim, ki so se zatekli pod njeno streho. Dokler je bila zdrava, ga ni bilo dneva, da bi redno zjutraj ne šla svoje ljube in njej svete poti k vsakdanji službi božji v domačo župno cerkev, vzgajala in navajala pa je k taki poti in sploh k krščanskemu življenju vse svoje družinske člane. Bila pa je tudi narodno zavedna in odkrita Slovenka že davno pred vojno, po vojni pa z dušo in telom vneta Jugoslovanka. Izredna je bila tudi njena naobrazba, saj je vsak od njih uporabila za čitanje knjig, časopisov itd. V sredo dne 2. maja, dopoldne ob 10. uri, smo jo spremili k večnemu počitku. Spominjati se je hočemo v molitvi in prositi Večnega za njen večni mir in pokoj!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Umrl je vrli naš mož Matija Šuman. Predpreteklo soboto smo ga pokopali. Velika množica trškega in tudi kmečkega ljudstva ga je spremljala na zadnji poti. V slovo mu je govoril ob grobu domači g. župnik. Šuman je bil v celem lenartškem okraju in menda v vseh Slovenskih goricah najbolj znana oseba, ugleden in delaven mož, ki je z lani pri Sv. Juriju umrlim Roškarjem bil velezaslužen naš mož, narodnjak, cerkveni mož, neustrašen boritelj, stara, pristno slovenska, katoliška, vrla korenina, poštenjak in neutrudljiv delavec za koristi našega ljudstva v vseh društvih, odborih in panogah javnega življenja: cerkveni ključar nad 30 let, skrben in vrli župan dolgo let, sodni čenilec in član okrajnega zastopa dolga leta. Tako zaslužnega moža za ceste in mostove ga ni bilo, kakor poleg Roškarja Matija Šuman. Bil je seveda tudi v krajnih in okrajnih šolskih odborih leta in leta. Pripomniti pa je seveda treba, da je vse te našete odbore pomagali rajni Šuman priporiti iz nemškutarških v slovenske roke. Zlasti tudi je treba še omeniti njegovo delo na zadrudnem polju. Bilo je pri ustanovitvi naše narodno-katoliške posojilnice in je v njej deloval prav skrbno in vestno skozi vseh 47 let. Več let je bil obenem tudi v okrajni hranilnici. Koliko je rajni Matija v vseh teh odborih storil dobrega

Sv. birma.

Knjižica, ki pouči botre in birmance, kako se je ravnati pri sv. birmi, se dobi za Din 3.— v knjižarnah

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU.

z nasvetom in dejansko za blagor našega naroda! Bil je namreč rajni Šuman odločen in neustrašen in se v boju za pravico ni ustrašil nobenega nasprotnika, tudi gosposke sukne ne. Zlasti v boju za cerkev in vero vnet zagovornik, kot narodnjak slovenski pa naravnost občudovanja vreden junak. Vsakemu je povedal brezobzirno, kar mu je šlo. Gotovo dokazuje ime »mali papež« dovolj, kako zelo nevaren je bil raznim nasprotnikom, da so mu naredili tak priimek. Neutrudljivo je delal kot podnačelnik še do zadnjega tedna v naši posojilnici star čez 73 let. Iz drugih odborov so ga ~~poznali~~ izrinili. Šuman je bil na zunaj na prvi pogled bolj neuljudna in raskava skorja, a srca je bil g. Matija blagega in zlatega. Opešal je slednjič tudi on, ki nam je težke dneve današnje križe lajšal in slajšal s svojo nepremagljivo se-gavostjo in šaljivostjo. Rad je povedal kate-ro iz prejšnjih časov svojega bogatega delovanja in jo zabelil z lastno mu kritiko. Spomin je imel izboren, bistrega duha, kmečki talent. Poznal je vsakega po značaju in razme-rah in ga orisal večkrat prav hudoironično-šagavo s par besedami ali s pregovorom in zadel resnico. Tudi tebe je vse poznalo, blagi Matija, kdo ni poznal »gospoda Šumana« ali kar po domače »starega Šumana«? Vse ga je poznalo in spoštovalo, tudi nasprotniki. Slava takemu možu! Mladina, uči se od takih vzornih mož, marjivega, odločnega, značajnega moža nesebične neutrudljivosti za blagor obči, cerkve in domovine. Tebi pa nepozabni spomin, preljubi Matija Šuman, vedna hvaležnost za zgled in delo Tvoje! Sladko spavaj v zemlji slovenski do srečnega svidenja! Zbogom! Slava Ti!

Negova. V torek dne 24. aprila je zaprl svoje trudne oči najstarejši faran negovske župnije, blagi starček Jakob Sattler, p. d. Šafarčičov, bivši kmet v Ivanjcih. V treh mesecih

krito zver v človeški podobi.

Izredna darežljivost.

Obiskovalcem velikega londonskega gledališča v Croydonu se je nudilo te dni izredno presenečenje, s kakoršnjim se ne more po-nasati najboljši režiser. Ko se je dvignil zastor, je stopil na oder gospod, ki je ozna-nil občinstvu, da prosi tujec gledalce, naj mu dovolijo, da podari v gledališču vsakemu majhno darilo. Vsi navzoči so bili prepričani, da gre za kako inozemsko potegavščino. Naenkrat se je pojavil neznanec, ki se je predstavil kot go-spod John Rodney iz Čikage in je imel na navzoče naslednji na-

Drašek se je obnesel za svojo verodostojnost in trdil s povzdignjenim glasom:

»Vi hribovski kolovrati, mislite, da so bili oni bosanski janičarji res pravi Turki nekoč iz Arabije. Poturčeni Bosanci, ki turščine niti znali niso. Navadni roparji hrvaške govornice kakor mi grenčarji. Le tu in tam je vrnil kateri v pogovor onega Mohameda in njihovega nebeškega Alaha. S plenom so oddrveli izpred Petrinje v Kostanjico in jaz iz radovednosti z njimi. Živi zlodej se ni zmenil ali sem Osman, Ahmed ali celo sam Mohamed! Glavno je bilo, da sem tičal v janičarski preobelki, imel dolge mustače in se drl iz polnega grla kot človeške krvi pijan tolovaj.

Iz Kostanjice smo jo ubrali v Novi, od tam v Prijedor in ustavili smo se v turški trdnjavi Ključ v Bosni, odkoder je bil privrel moj oddelek v Slavonijo na rop, pokolj in požig.

Niti o spremembi imena mi ni bilo treba raz-mišljati. Že od rojstva se pišem Husijan. Ne eden Turčin v Ključu ni povedal tako po turško se glasečega imena, kakor jaz — Veržejec! Krstnega patrona Andreja sem zamenjal z Ahmedom in no — Ahmed Hu-

sijan, mar li še hočete kaj bolj pristno mohamedan-skega!

Radi izurjenosti v trobentanju sem bil kmalu po prihodu v Ključ na dvoru tamošnjega poveljnika Omer age. Dobri Omer aga je bil ravno tako islamski Hrvat kot jaz veržejski musliman. Najrajši je poslušal, če sem mu zatrobil katero slovensko. Omerjeve konje sem nadziral, varil gospodarju črno kavo, katere nobeden od vas okusil ni in ne bo, in njegova ušesa sem gladil s slovenskimi vižami.

Lepega dne me vpraša gospodar: Ahmed, kako ti ugajata Ključ in moj dvor?

»Hm,« sem odgovoril: »Vse bi še bilo, če bi se ne drl oni prokleti muezin (turški cerkovnik) po trikrat na dan tako dolgo z minareta (mohamedanski zvonik) in plašil s svojim kričanjem ljubega Alaha.«

Agā me je pogledal začudeno z vprašanjem: »Kdo zove v tvojem selu vernike k molitvi, če ne muezin z minareta?«

»Glej, aga,« sem mu razlagal: »Ti si musliman iz Ključa, jaz iz Veržeja ob Muri. Oba moliva enega Alaha. Tvoj Alahov prerok je oni Mohamed iz Arabi-

bi izpolnil 87. leto svoje starosti. Kako je bil spoštovan in priljubljen, je pokazal v petek njegov pogreb, katerega se je udeležilo ljubljenu delu na polju obilno spremstvo. Pokopali so ga v letu 1872 prevzel po svojem očetu lepo posestvo ter si izbral za družico pridno in verno hčerko Koroščeve hiše v Dragotinčih, sestričino dr. Koroščevega očeta; ž njo je živel čez 50 let v lepi slogi in zadovoljstvu. Blagi pokojnik je bil mož molitve in dela, v hiši je še danes prelepi običaji, da se vsak večer molči sv. rožni venec. Še sedaj v pozni starosti ga ni zadržalo nobeno slabo vreme in grda cesta, da se ne bi udeležil v nedeljo, in mnogokrat pa tudi v delavnik, službe božje v eno uro oddaljeni farni cerkvi. Svetovna vojna mu je vzela sinov: edinca, kateremu je isto leto nameraval predati domačijo. Ta zguba je zadela njegovo blago ženo tako hudo, da je začela hirati ter šla za ljubljanim sinom. Štiri leta za njo je podlegla srčni hibi hčerka Franca, po materni smrti gospodinja in njejeva glavna opora pri gospodarstvu. Vse te udarce usode je sprejemal vdan v voljo božjo ter iskal tolažbe v molitvi in delu. Bil je zgleden katoliški mož in vnet narodnjak, kateri se ni ustrašil borbe za svoje versko in narodno prepričanje v takratni Braččijansko-Štajerčijanski dobi. V njegovo hišo so zahajali samo versko narodni listi. Naročnik »Slovenskega gospodarja« in ud Družbe sv. Mohorja je bil menda čez 50 let. Sedaj je šel po plačilo k svojemu Stvarniku, kateremu je vse svoje življenje vdano in zvesto služil. Njegov zgled naj nam bo v spodbudo in v posnemanje!

Razbor pri Slovenjgradu. Spomladi vse se veseli, vsaka travica zeleni. Tudi tu pod visoko goro sv. Urške je spomlad prišla, in sicer še dvojna. Po prihodu novega g. župnega upravitelja so se začele šmarnične in razne pevske cerkvene slovesnosti. Tudi cerkveno petje se lepo razvija, odkar se je kupil za poučevanje tega nov harmonij. Za odhod g. župnika je cerkveni pevski zbor zapel lepo poslovično pesem, lepo sprejemno pesem pa ob prihodu novega g. upravitelja. Škoda je pa dveh požrtvovalnih pevcev, ki morata zapustiti cerkveno petje, pogrešali vaju bomo. Šla sta v vojaško službo. Bog najima daj tudi v tujini mnogo pevskega veselja. V nedeljo dne 29. aprila

Ljudje, ki so bolni na želodčnih, ledvičnih in kamenih v mehuru, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« vode. Može zdravniške prakse so se prepričali, da se »Franz Josefova« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalno sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

smo čuli v cerkvi celo moški pevski zbor. Lepo je to! Fantje, kar tako naprej po fantovsko, vztrajajte ter se še večkrat tako lepo oglasite! — Spomladi se vse oživi, učitelja v Razborju pa še ni. Naj merodajna mesta kaj ukrenejo. ~~... ..~~

Cvetkovci. Dne 8. aprila se je vršil pri nas ustanovni občni zbor Kolesarskega odseka v Cvetkovcih, katerega se je udeležilo do 40 članov in 15 članic. Izvolil se je sledeči odbor: predsednik Janžekovič Anton, poveljnik Ozmeč Franc, poveljnikov namestnik Kline Josip, blagajnik Večerjevič Franc in tajnik Rakuša Anton. Dne 9. aprila smo na prvi izlet: Velika Nedelja — Sv. Lenart — Osluševci — Cvetkovci, ki je zelo lepo uspel. V načrtu imamo več izletov, kakor tudi eno dirko. Pozdravljeni vsi kolesarji!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Zvon Marije Bistričke nas zopet vabi in kliče: Pridite in se izročite naši ljubi Materi Bistrički, ki Vam more in hoče pomagati. Romarska procesija gre dne 15. maja ob 12. uri opoldne ob podružnici sv. Duha na Stari gori, vrne se pa dne 19. maja ob petih popoldne. Procesija se vrši po starem običajnem redu. Želeti je, da se te slavnostne romarske procesije udeleži veliko število romarjev, zlasti se naj odzovejo oni, ki imajo veselje do petja, ker na Hrvaškem petje Slovencev zelo ugaja. Pridružite se nam tudi romarji iz sosednjih župnij, posebno iz tistih, ki nimate upeljane procesija.

Velika Nedelja. V teku minulega tedna moramo pri nas ugotoviti marsikatero novost. Dne 1. maja je odšel od nas organist g. Albin Skok. Nastopil je svoje novo službeno mesto v

Prelogu v Medjimurju. Vodil je petje v cerkvi in izven nje v splošno zadavoljstvo vseh faranov. Želimo mu, da uspeva v svojem delu tudi med brati Hrvati. — V petek so odhajali naši mladi fantje k vojakom. Pri tej priliki jim moramo prinziati njihovo resnost ob vstopu v vojaško službo. Vsi so se poslovili od nas trezni, pač tako, kakor se dobrim in poštenim fantom spodobi. Fantje, tako je prav! Vrnite se pa po odsluženi dobi taki, kakršne vas je odpravila naša slovenska mati! — Na tukajšnjem pokopališču se vršijo zadnje čase grde tatvine. Gotovim ljudem so na poti na grobih vsajene cvetlice. Sleherne izruvajo in si jih presade drugam. Poleg tega pa izginjajo tudi razne vaze, v katerih so prinesene cvetlice. Opazili smo, da so bile cvetlice vržene po tleh in vaz ni bilo nikjer. Kdor to dela, naj taka nečastna dejanja opusti, sicer pa bomo odselej pazili. — Cestar, ki upravlja na banovinski cesti pri Veliki Nedelji, se pritožuje, da so neznani zlikovci obrezali in poškodovali veliko mladih, popolnoma na novo ob cesti vsajenih drevesc. Nekatera debela so tako poškodovana, da se bodo posušila. Zlikovcem so na sledu, a takrat gorje jim!

Ljutomer. Na Krapju pri Ljutomeru je v noči od srede na četrtek prejšnjega tedna nastal ogenj. Začelo je goreti pri Karbovih, nakar se je užgal še sosedov škedenj posestnika Matjaža Babiča. Oba skednja sta zgorela do tal. Posestniku Janku Karbi je zgorelo tudi mnogo orodja. Gasilci, ki so prišli od vseh strani, so požar omejili, da se niso vnele še stanovanjske hiše in hlevi. Gotovo je zažgala hudobna roka. Za požigalcem ni sledu.

Sitež pri Narapljah. Zalostno so zapeli dne aprila naši bolfanski zvonovi ter naznanili, da je nas za vedno zapustil naš skrbni oče, dober sosed in zvesti naročnik »Slovenskega gospodarja« Jakob Bedenik, star komaj 54 let. To leto mu je prineslo samo trpljenje in neizprosno bolezen. Pa ni obupal. Žena, hčerka in sinovi so mu lajšali zadnje dni življenja s tolažilnimi besedami in so iskali za očeta pomoči, a zaman. Njega žena je zamahnila s svojo koščeno roko iz z ostri koso prerezala nit življenja. Sv. maša zadušnica se je brala dne 27. aprila v podružnici sv. Bolfanka. Jako bil rajni priljubljen, je pokazal pogreb. Marsikatero oko se je zasolilo takoj-

je, moj Ropoša iz Veržeja. Tebi kriči v uho ljubega Alaha babji muezin; pri nas na selu vzame trikrat na dan bobnar boben in ta poje po vasi: Ropoša, Ropoša — — trilah — — trilah — —! Veržejski muslimani znajo ob ropotu bobna: Aha, sedaj se treba zateči v molitvi k preroku Ropošu in po njem k samemu Alahu! Ali ni bolj vojaški poziv na pogovor z Alahom na boben, nego konjedersko kričanje obsedenega muezina z minareta?«

Miklavčani so se krohotali na glas, ko so čuli, kako je povzdignil Draša veržejskega »hauptmana« v turškega preroka. Nekaterim pa le ni bilo po godu, da je zatajil krščen Veržejec brez sile Boga Očeta in njegovega Sina.

Draša je na te pomisleke klical razdražen: »Kaj znate vi, miklavška mahala, kaj je zatajevanje vere! Mar sem li trdil napram agi, da bi bil Ropoša drugi Kristus in veržejski boben — Bog! Turka sem potegnil ter osmešil in ničesar drugega! Na tihem in sam zase sem molil k našemu pravemu Bogu in sem prosil pomoči svojega apostolskega patrona sv. Andreja.«

Komaj in komaj so pregovorili užaljenega Ver-

žeja, da jim je nametal na kratko, kako se je zopet vrnil v krščansko vero.

»Naj bo,« je nadaljeval: »V Ključu sem se pomudil nad eno leto, ko mi pravi aga: Ahmed, dunajsko odposlanstvo se vrača pod našo zaščito iz Carigrada na Sarajevo—Travnik in v Jajcu moram pripraviti jaz z oboroženimi spremovalcev. Odpravi se ti z mojim oddelkom v Jajce in počakaj tamkaj, da se priključiš cesarskim. Ubogal sem. Nisem pa spremil Dunajčanov samo do meje Slavonije, namenjen sem bil z njimi kar na cesarski dvor na Dunaj.«

V Zagrebu mi je nekaj pošepnilo: »Drašek, dolgo že nisi videl Veržeja. Kaj bi bilo, ko bi smuknil najprej v Veržej? Za cesarski dvor in Dunaj boš imel pozneje časa in dovolj prilike.« Kakor sem pobegnil od Turčinov ob Savi, tako sem zapustil cesarske v Zagrebu. Na največje začudenje cele veržejske srenje sem se oglašil po dolgih letih pri Ropoševih v Veržeju, kjer se mudim do danes.«

(Dalje sledi.)

Kupujte pri naših insercentih!

govor: »Dame in gospodje! Moj oče je zaslužil kot lastnik gledališča na Angleškem in v Ameriki ogromno premoženje. Meni je zapustil pretežni del svojega imetja. Star sem 59 let in samec. Posedam dovolj denarja za preostalo življenje. Moj oče je zbral bogastvo od posetnikov gledališča in radi tega smatram za svojo dolžnost, vam vsaj nekaj podariti od podedovanega zaklada.« Med navdušenim plaskanjem občinstva so razdelili igralci med posetnike svote od 2 šilingov do 5 funtov. Amerikanec je obljubil, da bo na podoben način nastopil po vseh londonskih gledališčih.